

ТЕМА ЛЕКЦІЇ №2

«Професійний стандарт фізичної терапії, ерготерапії»

Пузік С.Г.

доцент кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і здоров'я

25.09.20

План лекції

1. Основні міжнародні законодавчі документи в галузі реабілітації
2. Конвенція ООН про права осіб із інвалідністю
3. Характеристика фахівців.
4. Сучасні новини у реабілітації.

5 травня - Міжнародний день
боротьби за права інвалідів

Основні міжнародні законодавчі документи в галузі реабілітації

Конвенція ООН
про права осіб із
інвалідністю, 2006.

КОНВЕНЦІЯ
ПРО ПРАВА ОСІБ З ІНВАЛІДНІСТЮ

Резолюція Генеральної Асамблеї ООН № 61/106
прийнята на шістдесят першій сесії ГА ООН

Конвенція ратифікована Верховною Радою України 16 грудня 2009 року.

Конвенція ООН про права інвалідів і Факультативний протокол

(затверджені 13 грудня 2006 року в м. Нью-Йорк)

Найвизначніший міжнародний документ у сфері захисту
прав людей з інвалідністю

Закріпив проголошені Організацією Об'єднаних Націй в Загальній декларації прав людини та в Міжнародних пактах про права людини права людей з інвалідністю та конкретизував їх (у тому числі й права дітей-інвалідів)

**Конвенція ООН
про права осіб із інвалідністю, 2006.**

*«Інвалідність – це поняття, яке еволюціонує, і що інвалідність є результатом взаємодії, яка відбувається між людьми, які мають порушення здоров'я, і відносницькими та середовищними бар'єрами і яка заважає їхній повній та ефективній участі в житті суспільства нарівні з іншими», а також, що.....
«Інваліди продовжують натрапляти на бар'єри на шляху до їхньої участі в житті суспільства як повноправних членів і з порушенням їхніх прав людини в усіх частинах світу».*

Стаття 24 «Освіта»

«Держави-учасниці визнають право інвалідів на освіту.

Для цілей реалізації цього права без дискримінації й на підставі рівності можливостей забезпечують **інклюзивну освіту на всіх рівнях протягом усього життя»**

Забезпечують, щоб інваліди не виключалися через інвалідність із системи загальної освіти, а діти-інваліди – із системи безплатної та обов'язкової початкової або середньої освіти;

Забезпечення **розумного пристосування**, що враховує індивідуальні потреби;

Отримання всередині системи загальної освіти **необхідної підтримки для полегшення ефективного навчання**;

Доступ до загальної середньої освіти, професійного навчання, освіти для дорослих і навчання **протягом усього життя без дискримінації та нарівні з іншими»**.

Жодного виключення по причині інвалідності із системи загальної освіти, а дітей з інвалідністю із системи початкової та обов'язкової початкової освіти або середньої освіти.

Забезпечення інклюзивної освіти на всіх рівнях і навчання впродовж усього життя.

Інклюзивна освіта

це система освітніх послуг, що ґрунтується на принципі забезпечення основного права дітей на освіту та права здобувати її за місцем проживання, що передбачає навчання дитини з особливими освітніми потребами в умовах загальноосвітнього закладу.

Основний принцип інклюзивної освіти

Всі діти мають навчатися разом у всіх випадках, коли це виявляється можливим, не зважаючи на певні труднощі чи відмінності, що існують між ними.

Навчальні заклади мають визнавати і враховувати різноманітні потреби своїх учнів шляхом узгодження різних видів і темпів навчання.

Забезпечення якісної освіти для всіх шляхом розробки відповідних навчальних планів, прийняття організаційних заходів, розробки стратегії викладання, використання ресурсів та партнерських зв'язків зі своїми громадами

Діти з особливими освітніми потребами мають отримувати будь-яку додаткову допомогу, яка може знадобитися їм для забезпечення успішності процесу навчання. Вони є найбільш ефективним засобом, який гарантує солідарність, співучасть, взаємоповагу, розуміння між дітьми з особливими потребами та їхніми ровесниками.

▶ **Переваги інклюзивної освіти**

Для дітей з особливими освітніми потребами:

- Завдяки цілеспрямованому спілкуванню з однолітками поліпшується когнітивний, моторний, мовний, соціальний та емоційний розвиток дітей.
- Ровесники відіграють роль моделей для дітей з особливими освітніми потребами.
- Оволодіння новими вміннями та навичками відбувається функціонально.
- Навчання проводиться з орієнтацією на сильні якості, здібності та інтереси дітей
- У дітей є можливості для налагодження дружніх стосунків зі здоровими ровесниками й участі у громадському житті.

Для інших дітей

- Діти вчаться природно сприймати і толерантно ставитися до людських відмінностей.
- Діти вчаться налагоджувати й підтримувати дружні стосунки з людьми, які відрізняються від них.
- Діти вчаться співробітництву.
- Діти вчаться поводитися нестандартно, бути винахідливими, а також співчувати іншим.

Для педагогів та фахівців:

- ▶ ◦ Вчителі інклюзивних класів краще розуміють індивідуальні особливості учнів.
- ▶ ◦ Вчителі оволодівають різноманітними педагогічними методиками, що дає їм змогу ефективно сприяти розвитку дітей з урахуванням їхньої індивідуальності.
- ▶ ◦ Спеціалісти (медики, педагоги спеціального профілю, інші фахівці) починають сприймати дітей більш цілісно, а також вчать дивитися на життєві ситуації очима дітей.

Характеристика фахівців

1.

Визначення фахівця з фізичної терапії

Фахівці причетні до фізичної терапії

лікарі фізичної та реабілітаційної медицини
(лікар ФРМ)

фізичні терапевти

Ерготерапевти

фізичні реабілітологи - сестри медичні з лікувальної фізкультури, масажу, працетерапії (асистенти фізичного терапевта та ерготерапевта)

психотерапевти.

В процесі реабілітації хворих беруть участь:

педагоги

психологи

експерти з праці

соціологи

юристи

представники органів соціального забезпечення, підприємств, профспілкових організацій

- ▶ Вони входять до складу **єдиної мультидисциплінарної команди**, члени якої взаємно обумовлюють свої дії.

Склад мультидисциплінарної команди (у світі)

- ▶ лікар (фізична та реабілітаційна медицина)
- ▶ фізичний терапевт
- ▶ ерготерапевт
- ▶ логотерапевт
- ▶ соціальний працівник
- ▶ клінічний психолог
- ▶ протезист-ортезист

Функціональні обов'язки лікуючого лікаря

При наявності лікаря фізичної та реабілітаційної медицини (чи фізичного терапевта)

- ▶ **Оформляє направлення в реабілітаційне відділення (реєструє в історії хвороби, амбулаторній карті чи в направленні).**

Указує:

клінічний діагноз;

показані для хворого засоби фізичної реабілітації та режим рухової активності

При відсутності лікаря фізичної та реабілітаційної медицини (чи фізичного терапевта)

- ▶ **Обстежує хворого, визначає функціональні можливості, призначає для фізичного реабілітолога (реєструє в історії хвороби, амбулаторній карті чи в направленні):**

режим рухової активності, дозування навантаження;

форми проведення фізичної реабілітації;

метод проведення занять, курс лікування;

методичні рекомендації щодо проведення занять із хворим

Функціональні обов'язки з фізичної терапії, ерготерапії (наказ МОЗ України від 07.11.2016 р. № 1171)

Кваліфікаційна характеристика лікаря з
фізичної та реабілітаційної медицини,
фізичного терапевта та ерготерапевта
(відповідно до наказу МОЗ України від
07.11.2016 р. №1171)

Загальна характеристика фахівців, причетних до фізичної та реабілітаційної медицини :

наказ МОЗ України

- ▶ № 1171 від 07.11.2016 р.,
- ▶ № 1542 від 26.10.2017 р. (Зміна № 6)
- ▶ **№ 1744** від 20.11.2017р. (Зміна №7)

Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.12.2018 № 2331

- ▶ Зміни до Довідника кваліфікаційних характеристик професій працівників.
 - ▶ Випуск 78 «Охорона здоров'я»
- ▶ 1. Пункт 93 підрозділу **«ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ ЛІКУВАЛЬНОЇ СПРАВИ (КРИМ СТОМАТОЛОГІЇ)»** розділу «ПРОФЕСІОНАЛИ» викласти у такій редакції:
 - ▶ **93. ЛІКАР ФІЗИЧНОЇ ТА РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ**

Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.12.2018 № 2331

- ▶ 2. Пункт 26 у підрозділі **«ІНШІ ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ»** розділу «ПРОФЕСІОНАЛИ» викласти в такій редакції:

▶ **26. ЕРГОТЕРАПЕВТ**

Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.12.2018 № 2331

- ▶ 3. Пункт 27 у підрозділі **«ІНШІ ПРОФЕСІОНАЛИ В ГАЛУЗІ МЕДИЦИНИ»** розділу «ПРОФЕСІОНАЛИ» викласти у такій редакції:

▶ **27. ФІЗИЧНИЙ ТЕРАПЕВТ**

Наказ Міністерства охорони здоров'я України 13.12.2018 № 2331

▶ 4. У розділі «ФАХІВЦІ» доповнити пунктами 54 та 55 такого змісту:

▶ **54. АСИСТЕНТ ЕРГОТЕРАПЕВТА**

▶ **55. АСИСТЕНТ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА**

АСИСТЕНТ ЕРГОТЕРАПЕВТА

Виконує професійні обов'язки в закладах охорони здоров'я, освітніх, соціальних закладах, установах та організаціях державного, громадського і приватного секторів.

За призначенням лікаря ФРМ та під керівництвом ерготерапевта здійснює реабілітаційні заходи з метою збільшення заняттєвої активності та участі пацієнта/клієнта, сприяє набуттю людьми з обмеженнями життєдіяльності максимального рівня функціональності та незалежності в усіх аспектах життя.

Під керівництвом ерготерапевта виконує програми ерготерапії, застосовує сучасні методики ерготерапії, здійснює оперативний та поточний контроль, веде відповідну документацію.

АСИСТЕНТ ЕРГОТЕРАПЕВТА

Завдання та обов'язки

Працює з особами та групами осіб усіх вікових категорій з обмеженнями життєдіяльності та функціональної незалежності.

Під контролем ерготерапевта застосовує терапевтичні вправи, терапевтичні заняття, преформовані фізичні чинники, спрямовані на поліпшення функцій організму, які впливають на обмеження життєдіяльності пацієнта/клієнта.

Готує приміщення та робочі місця.

Забезпечує процес ерготерапії допоміжним обладнанням, матеріалами та інструментами.

Володіє прийомами першої та невідкладної допомоги.

Співпрацює з лікарями ФРМ, фізичними терапевтами, ерготерапевтами, фахівцями освіти (спеціальної освіти), терапевтами мови та мовлення (логопедами), фахівцями психічного здоров'я, соціальними працівниками.

Постійно удосконалює свій професійний рівень. Бере участь у навчальних програмах асистентів ерготерапії.

Асистент ерготерапевта II кваліфікаційної категорії:

Освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст (молодший бакалавр) або бакалавр галузі знань «Охорона здоров'я» зі спеціальностей «Фізична терапія, ерготерапія» або «Фізична реабілітація», або «Медсестринство»;

Або освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст (молодший бакалавр), або бакалавр галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» напряму підготовки «Здоров'я людини» професійного спрямування «Фізична реабілітація».

Спеціалізація «Ерготерапія».

Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).

Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння II кваліфікаційної категорії з ерготерапії.

Стаж роботи за фахом понад 5 років.

Асистент ерготерапевта I кваліфікаційної категорії:

Освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст (молодший бакалавр) або бакалавр у галузі знань «Охорона здоров'я» зі спеціальностей «Фізична терапія, ерготерапія» або «Фізична реабілітація» або «Медсестринство»;

Або освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст (молодший бакалавр) або бакалавр галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» напряму підготовки «Здоров'я людини» професійного спрямування «Фізична реабілітація».

Спеціалізація «Ерготерапія».

Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).

Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння I кваліфікаційної категорії з ерготерапії.

Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Кваліфікаційні вимоги

Асистент ерготерапевта вищої кваліфікаційної категорії:

Освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст (молодший бакалавр) або бакалавр у галузі знань «Охорона здоров'я» зі спеціальностей «Фізична терапія, ерготерапія» або «Фізична реабілітація», або «Медсестринство»;

або освітньо-кваліфікаційний рівень молодший спеціаліст (молодший бакалавр) або бакалавр галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» напряму підготовки «Здоров'я людини» професійного спрямування «Фізична реабілітація».

Спеціалізація «Ерготерапія»!!!

Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).

Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння вищої кваліфікаційної категорії з ерготерапії.

Стаж роботи за фахом понад 10 років.

АСИСТЕНТ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА

Завдання та обов'язки.

За призначенням лікаря ФРМ та/або фізичного терапевта здійснює реабілітаційні заходи:

Мета

Припинення або зменшення болю,
Відновлення функцій тканин, органів, систем та організму в цілому,
Досягнення нормального рівня здоров'я, фізичної самостійності та активності, оптимального фізичного стану та самопочуття осіб усіх вікових категорій з порушеннями діяльності опорно-рухового апарату, ортопедичними вадами, побутовими, спортивними та професійними травмами, неврологічними, серцево-судинними, респіраторними та іншими захворюваннями та їх наслідками, людей літнього віку з віковими ускладненнями.

Під керівництвом фізичного терапевта виконує :
програми фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії, спостерігає за ходом їх виконання,
здійснює оперативний та поточний контроль,
веде відповідну документацію.

АСИСТЕНТ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА

Завдання та обов'язки

Застосовує:

фізичні вправи

масаж

мануально-м'язові та суглобові техніки

преформовані фізичні чинники, спрямовані на поліпшення діяльності опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної, інших систем та організму в цілому, рівноваги, координації, збільшення сили, витривалості м'язів і вдосконалення вправності рухів, відновлення або компенсацію порушених чи відсутніх функцій

Вміє надавати першу допомогу

Навчає самоогляду, пересуванню, самостійності у підтримці фізичного стану та здоров'я

АСИСТЕНТ ФІЗИЧНОГО ТЕРАПЕВТА

Завдання та обов'язки

Співпрацює:

Лікар ФРМ

Фізичний терапевт

Ерготерапевт

Фахівці освіти (спеціальної освіти), терапевтами мови та мовлення (логопедами)

Фахівці психічного здоров'я, соціальними працівниками.

Залучає родичів та опікунів до проведення програми фізичної терапії, надає їм необхідну консультативну допомогу.

Постійно удосконалює свій професійний рівень.

Бере участь у навчальних програмах асистентів фізичної терапії.

Виконує професійні обов'язки в закладах охорони здоров'я, освітніх, соціальних закладах, установах та організаціях державного, громадського і приватного секторів.

Кваліфікаційні вимоги

Асистент фізичного терапевта

Асистент фізичного терапевта II кваліфікаційної категорії:

Освітньо-кваліфікаційний рівень **молодший спеціаліст (молодший бакалавр)** або бакалавр галузі знань «Охорона здоров'я» зі спеціальностей «Фізична терапія, ерготерапія» або «Фізична реабілітація» або «Медсестринство»;

або освітньо-кваліфікаційний рівень **молодший спеціаліст (молодший бакалавр)**, або бакалавр галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» напряму підготовки «Здоров'я людини» професійного спрямування «Фізична реабілітація».

Спеціалізація «Фізична терапія».

Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).

Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння II кваліфікаційної категорії з фізичної терапії.

Стаж роботи за фахом понад 5 роки.

Асистент фізичного терапевта I кваліфікаційної категорії:

Освітньо-кваліфікаційний рівень **молодший спеціаліст (молодший бакалавр)** або бакалавр галузі знань «Охорона здоров'я» зі спеціальностей «Фізична терапія, ерготерапія», або «Фізична реабілітація», або «Медсестринство»;

або освітньо-кваліфікаційний рівень **молодший спеціаліст (молодший бакалавр)** або бакалавр галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» напряму підготовки «Здоров'я людини» професійного спрямування «Фізична реабілітація».

Спеціалізація «Фізична терапія».

Підвищення кваліфікації згідно чинного законодавства).

Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння I кваліфікаційної категорії з фізичної терапії.

Стаж роботи за фахом понад 7 років

Асистент фізичного терапевта вищої кваліфікаційної категорії:

Освітньо-кваліфікаційний рівень **молодший спеціаліст (молодший бакалавр)** або **бакалавр** галузі знань «Охорона здоров'я» зі спеціальностей «Фізична терапія, ерготерапія» або «Фізична реабілітація», або «Медсестринство»;

або освітньокваліфікаційний рівень **молодший спеціаліст (молодший бакалавр)**, або бакалавр галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» напряму підготовки «Здоров'я людини» професійного спрямування «Фізична реабілітація». Спеціалізація «Фізична терапія».

Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).

Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння вищої кваліфікаційної категорії з фізичної терапії.

Стаж роботи за фахом **понад 10 років**.

27. ФІЗИЧНИЙ ТЕРАПЕВТ

Завдання та обов'язки

Виконує професійні обов'язки

- ▶ В закладах охорони здоров'я
- ▶ Освітніх та соціальних закладах
- ▶ Установах та організаціях державного, громадського і приватного секторів
- ▶ В мультидисциплінарному та монопрофесійному середовищах

Здійснює реабілітаційні заходи

МЕТА

- ▶ припинення або зменшення болю
- ▶ відновлення функцій тканин, органів, систем та організму в цілому,
- ▶ досягнення нормального рівня здоров'я,
- ▶ фізичної самостійності та активності,
- ▶ оптимального **фізичного стану та самопочуття осіб усіх вікових категорій** з порушеннями діяльності опорно-рухового апарату, ортопедичними вадами, побутовими, спортивними та професійними травмами, неврологічними, серцево-судинними, респіраторними та іншими **захворюваннями та їх наслідками, людей літнього віку з віковими ускладненнями.**

ФІЗИЧНИЙ ТЕРАПЕВТ

- ▶ проводить обстеження
- ▶ тестування
- ▶ визначає функціональний стан та рівень фізичного розвитку
- ▶ виявляє рухові та інші порушення
- ▶ прогнозує можливість їх усунення.

ФІЗИЧНИЙ ТЕРАПЕВТ

- ▶ Складає та виконує програми фізичної терапії, або компоненти індивідуальної програми реабілітації, які стосуються фізичної терапії.
- ▶ Встановлює цілі фізичної терапії,
- ▶ Розробляє і впроваджує заходи, спрямовані на поліпшення діяльності опорно-рухового апарату, нервової, серцево-судинної, інших систем та організму в цілому, рівноваги, координації, збільшення сили, витривалості м'язів і вдосконалення вправності рухів, відновлення або компенсацію порушених чи відсутніх функцій.
- ▶ Застосовує фізичні вправи, масаж, мануально-м'язові та суглобові техніки, преформовані фізичні чинники.
- ▶ Навчає самодогляду, пересуванню, самостійності у підтримці фізичного стану та здоров'я.
- ▶ Аналізує хід виконання програми фізичної терапії, та вносить необхідні корективи, веде відповідну документацію.
- ▶ Співпрацює з лікарями фізичної та реабілітаційної медицини, ерготерапевтами, фахівцями освіти (спеціальної освіти), терапевтами мови та мовлення (логопедами), фахівцями психічного здоров'я, соціальними працівниками.
- ▶ Надає консультації у межах своєї компетенції та визначає необхідність звертання пацієнтів/клієнтів до інших фахівців сфери охорони здоров'я.
- ▶ Керує роботою асистентів та помічників.

- ▶ **Консультує родичів та опікунів** щодо виявлених порушень та можливих шляхів їх усунення, способів досягнення максимальної незалежності і нормального рівня здоров'я, залучає їх до планування і проведення програми фізичної терапії, надає їм необхідну консультативну допомогу.
- ▶ Застосовує методи **поглибленого обстеження та тестування**
- ▶ Складає, виконує та коригує **програму фізичної терапії** при складних порушеннях;
- ▶ Застосовує **мануальні методики** фізичної терапії
- ▶ Надає консультативну допомогу фізичним терапевтам усіх категорій.

Кваліфікаційні вимоги

Фізичний терапевт

II кваліфікаційної категорії:

- ▶ вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»
- ▶ або вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична реабілітація»,
- ▶ або вища освіта (спеціаліст, магістр) у галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за спеціальністю «Фізична реабілітація».
 - ▶ **Спеціалізація «Фізична терапія».**
- ▶ Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).
- ▶ **Наявність посвідчення про** підтвердження/ присвоєння другої кваліфікаційної категорії з фізичної терапії.
- ▶ **Стаж роботи** за фахом **не менше 5 років.**

Фізичний терапевт

I кваліфікаційної категорії:

- ▶ вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»
- ▶ або вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична реабілітація»,
- ▶ або вища освіта (спеціаліст, магістр) у галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за спеціальністю «Фізична реабілітація».
 - ▶ Спеціалізація «Фізична терапія».
- ▶ Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).
- ▶ Наявність **посвідчення про підтвердження/ присвоєння першої кваліфікаційної категорії з фізичної терапії.**
- ▶ Стаж роботи за фахом не менше 7 років.

Фізичний терапевт

вищої кваліфікаційної категорії:

- ▶ вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»
- ▶ або вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична реабілітація»,
- ▶ або вища освіта (спеціаліст, магістр) у галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за спеціальністю «Фізична реабілітація».
 - ▶ **Спеціалізація «Фізична терапія».**
- ▶ Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).
- ▶ Наявність посвідчення про підтвердження/ присвоєння вищої кваліфікаційної категорії з фізичної терапії.
- ▶ **Стаж роботи** за фахом **не менше 10 років.**

26. ΕΡΓΟΤΕΡΑΠΕΙΑ

Завдання та обов'язки

- ▶ **Здійснює заходи** щодо набуття людьми з обмеженнями життєдіяльності максимального рівня функціональності та незалежності в усіх аспектах життя через терапевтичне використання заняттєвої активності (занять)
- ▶ **Повернення** людини до нормального соціального, професійного та побутового функціонування,
- ▶ **Відновлення** автономності, інтеграції її у суспільство
- ▶ **Виконує** обстеження, оцінювання та тестування окремих пацієнтів/клієнтів або груп;
- ▶ **Визначає** причину та рівень обмеження життєдіяльності на основі обстеження структур і функцій організму;
- ▶ **Розробляє і впроваджує** програму ерготерапії у рамках індивідуальної програми реабілітації.
- ▶ **Працює** з пацієнтами усіх вікових категорій
- ▶ **Здійснює реабілітаційні заходи** з метою розвитку, відновлення або компенсації функцій організму,

▶ Застосовує

- ▶ терапевтичні вправи
- ▶ терапевтичні заняття
- ▶ преформовані фізичні чинники
- ▶ методики корекції сенсорних, когнітивних та моторних функцій, пов'язаних із проблемами харчування.
- ▶ методики підвищення мотивації хворих.

Здійснює заходи щодо розширення і покращення заняттєвої участі пацієнта в усіх сферах:

- ▶ активності повсякденного життя (самообслуговуванні, самодогляді та догляді за іншими особами),
- ▶ професійній діяльності, дозвіллі, грі, освіті, соціальній участі, відпочинку і сні.

Кваліфікаційні вимоги

Ерготерапевт

II кваліфікаційної категорії:

- ▶ вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»
- ▶ або вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична реабілітація»,
- ▶ або вища освіта (спеціаліст, магістр) у галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за спеціальністю «Фізична реабілітація».
 - ▶ Спеціалізація «Ерготерапія».
- ▶ Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).
- ▶ Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння другої кваліфікаційної категорії з ерготерапії.
- ▶ Стаж роботи за фахом не менше 5 років.

Ерготерапевт

I кваліфікаційної категорії:

- ▶ вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»
- ▶ або вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична реабілітація»,
- ▶ або вища освіта (спеціаліст, магістр) у галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за спеціальністю «Фізична реабілітація».

Спеціалізація «Ерготерапія».

- ▶ Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).
- ▶ Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння першої кваліфікаційної категорії з ерготерапії.
- ▶ **Стаж роботи** за фахом **понад 7 років**.

Ерготерапевт вищої кваліфікаційної категорії

- ▶ Вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична терапія, ерготерапія»
- ▶ або вища освіта (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Фізична реабілітація»,
- ▶ або вища освіта (спеціаліст, магістр) у галузі знань «Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за спеціальністю «Фізична реабілітація».

Спеціалізація «Ерготерапія».

- ▶ Підвищення кваліфікації (згідно чинного законодавства).
- ▶ Наявність посвідчення про підтвердження/присвоєння вищої кваліфікаційної категорії з ерготерапії.
- ▶ Стаж роботи за фахом **понад 10 років**.

▶ 93. ЛІКАР ФІЗИЧНОЇ ТА
РЕАБІЛІТАЦІЙНОЇ МЕДИЦИНИ

▶ ФРМ

Завдання та обов'язки

Лікар фізичної та реабілітаційної медицини **виконує лікарську діяльність** з метою запобігання, поліпшення та відновлення порушень структур та функцій організму, що виникли внаслідок різних хвороб та травм, оптимізацію активності та участі з урахуванням реабілітаційного прогнозу особи з обмеженням життєдіяльності незалежно від віку та існуючого діагнозу, а також стану оточуючого середовища.

Організовує, очолює та забезпечує координацію виконання повного реабілітаційного циклу:

медичне та реабілітаційне обстеження,

встановлення реабілітаційних цілей,

визначення реабілітаційних втручань, необхідних для досягнення цих цілей.

-
- ▶ Визначає фахівців, які будуть проводити реабілітаційні втручання;
 - ▶ контролює ефективність реабілітаційних втручань відповідно до встановлених цілей;
 - ▶ подальше коригування індивідуальної програми реабілітації.
 - ▶ **Несе відповідальність за процес реабілітації в цілому.**
 - ▶ Збирає статистичну інформацію з питань обмежень життєдіяльності та реабілітації.
 - ▶ Працює як із залученням повного складу реабілітаційної команди, так і окремих фахівців реабілітації відповідно до виду реабілітації та індивідуальних реабілітаційних цілей та завдань.
 - ▶ При необхідності залучає лікарів інших спеціальностей для надання медичної допомоги пацієнту.

- ▶ Проводить медичне обстеження пацієнта
- ▶ Аналізує та інтерпретує результати методів параклінічного обстеження, зокрема дані рентгенологічного, радіологічного, ультразвукового, електронейроміографічного, електрокардіографічного досліджень, тестів оцінки функціонального стану серця та легень.
- ▶ Організовує та проводить реабілітаційне обстеження

Застосовує методи функціонального оцінювання:

- ▶ спеціалізовані шкали та опитувальники,
- ▶ оцінку неврологічного статусу,
- ▶ мануальне м'язове тестування,
- ▶ динамометрію,
- ▶ оцінювання м'язового тону,
- ▶ ізокінетичне тестування,
- ▶ оцінювання обсягу рухів в суглобах та довжини кінцівок,
- ▶ обстеження хребта та суглобів,
- ▶ спостережний та інструментальний аналіз ходи, балансу та координації, оцінювання функції сфінктерів та інтерпретація уродинамічних тестів.

Оцінює та інтерпретує дані ергометричного обстеження

Складає індивідуальну програму реабілітації із залученням відповідних фахівців.

Організовує командну взаємодію між фахівцями, залученими до реабілітації, з проведенням регулярних зборів

Застосовує медичні інтервенції:

- ▶ **медикаментозну терапію** – лікування болю, запалення, системна регуляція м'язового тону, поліпшення когнітивних функцій, кальцієвого обміну кісток;
- ▶ **медичні процедури** – ін'єкції з введенням медикаментів, ботулотоксинів, пункції суглобів, регенеративні ін'єкційні техніки, блокади, інші техніки введення медикаментів, включаючи епідуральне, інтратекальне та помпове введення;
- ▶ **медичні маніпуляції** – заміна трахеостомічної канюлі, назогастрального зонду, катетеризація сечового міхура (постійна та переміжна), лікування пролежнів та некретомія, методи апаратної фізіотерапії (електротерапія, біологічний зворотний зв'язок, термотерапія, бальнеотерапія), преформовані фізичні чинники;
- ▶ методи **нейромодуляції/неінвазивної стимуляції мозку**;
- ▶ системи віртуальної реальності;
- ▶ методи рухової реабілітації, **мануальну терапію**;
- ▶ маневри при **периферичних вестибулярних розладах**;
- ▶ методи **дієтотерапії** (поради та консультування з харчування);
- ▶ оцінку пацієнта з **призначенням допоміжних технологій, протезування, ортезування, технічних засобів реабілітації** (починаючи з простих технологій – палиці, милиці, до складних засобів – моторизовані візки, комп'ютерні системи, та робототерапії);

- ▶ Здійснює підготовку медичної документації для проведення медикосоціальної експертизи.
- ▶ Застосовує методи експертно-реабілітаційної діагностики, бере участь у проведенні медико-соціальної експертизи.
- ▶ Здійснює нагляд за побічними реакціями/діями лікарських засобів.
- ▶ Надає невідкладну допомогу при гострих станах, що виникають упродовж реабілітаційних втручань.
- ▶ Співпрацює з лікарями інших спеціальностей, іншим медичним персоналом та службами.
- ▶ Веде лікарську документацію.

Лікар фізичної та реабілітаційної медицини II кваліфікаційної категорії

- ▶ Застосовує медикаментозну терапію з метою фокальної регуляції м'язового тону. Проводить оцінку та критичний огляд реабілітаційних втручань, що проводяться фахівцями, залученими до реабілітації.
- ▶ Застосовує психологічну оцінку та втручання, включаючи рекомендації.
- ▶ Застосовує дієтотерапію.
- ▶ Застосовує обладнання для осіб з обмеженнями життєдіяльності, методики підтримки, протезування, ортезування тощо.

Лікар фізичної та реабілітаційної медицини I кваліфікаційної категорії

- ▶ Виконує медичні процедури з інтратекальним введенням медикаментозних препаратів. Застосовує (ультразвукова діагностика, електрофізіологічна діагностика параклінічного обстеження ностика).

Регламентує застосування фізичних методів лікування:

- ▶ кінезіотерапії та терапії з використанням фізичних вправ,
- ▶ техніки мануальної терапії для відновлення рухомості суглобів та пов'язаних розладів м'яких тканин.
- ▶ Застосовує артикуляційну та мовну терапію в рамках комплексних спеціалізованих програм реабілітації.

Лікар фізичної та реабілітаційної медицини вищої кваліфікаційної категорії

▶ Застосовує

- ▶ методи роботизованих реабілітаційних інтервенцій
- ▶ методи ерготерапії з метою тренування у разі порушення функціонування в особи з когнітивними розладами.

▶ Кваліфікаційні вимоги

Лікар фізичної та реабілітаційної медицини другої кваліфікаційної категорії:

- ▶ другий рівень вищої освіти (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина».
- ▶ Спеціалізація за фахом «Фізична та реабілітаційна медицина» (інтернатура, курси спеціалізації).
- ▶ Підвищення кваліфікації (курси удосконалення, стажування тощо).
- ▶ Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про підтвердження/присвоєння II кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності.
- ▶ Стаж роботи за фахом понад 5 років

Лікар фізичної та реабілітаційної медицини першої кваліфікаційної категорії

- ▶ другий рівень вищої освіти (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина».
- ▶ Спеціалізація за фахом «Фізична та реабілітаційна медицина» (інтернатура, курси спеціалізації).
- ▶ Підвищення кваліфікації (курси удосконалення, стажування тощо).
- ▶ Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста та посвідчення про підтвердження/присвоєння I кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності.
- ▶ Стаж роботи за фахом понад 7 років.

Лікар фізичної та реабілітаційної медицини вищої кваліфікаційної категорії

- ▶ другий рівень вищої освіти (магістр) у галузі знань «Охорона здоров'я» за спеціальністю «Медицина».
- ▶ Спеціалізація за фахом «Фізична та реабілітаційна медицина» (інтернатура, курси спеціалізації).
- ▶ Підвищення кваліфікації (курси удосконалення, стажування тощо).
- ▶ Наявність сертифіката лікаря-спеціаліста, посвідчення про підтвердження/присвоєння вищої кваліфікаційної категорії з цієї спеціальності.
- ▶ Стаж роботи за фахом понад 10 років.

ОСНОВНІ НОВИНИ У РЕАБІЛІТАЦІЇ

Українська
Асоціація фізичної терапії

Єдиний уповноважений представник
професії "фізичний терапевт" в Україні

member of
World Confederation
for Physical Therapy

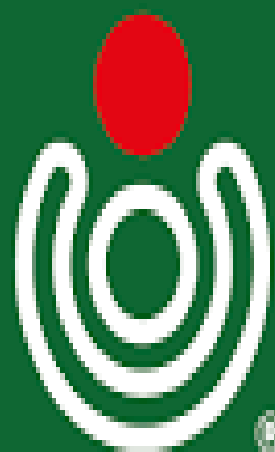
www.physrehab.org.ua

ВСЕУКРАЇНСЬКЕ ОБ'ЄДНАННЯ
ФІЗИЧНИХ ТЕРАПЕВТІВ

Українське товариство ерготерапевтів

VAFK

Всеукраїнська Асоціація Фізичної Медицини,
Реабілітації і Ергономії

Українське товариство фізичної та
реабілітаційної медицини

22nd

EUROPEAN CONGRESS OF
PHYSICAL AND
REHABILITATION MEDICINE

19th-23rd September, 2020
BELGRADE, SERBIA
HOTEL CROWNE PLAZA

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!